

Sayı : 64272063- 610 - 2176
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-46161)

25 Temmuz 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 01.07.2014 tarih ve 43452547-120.00-185657 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/46161 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Soru:

Dünya genelinde gerçekleştirilen doğal gaz ticaretinde fiyatlar, petrol, petrol ürünleri veya anlık, günlük ve vadeli işlemleri gösteren endeksler üzerinden belirlenmektedir. Ancak, piyasanın fiyat belirleyicisi konumunda bulunan BOTAŞ'm, fiyatı uluslararası piyasalardaki dinamik endekslere bağlı olan ithal doğal gazın maliyetini dikkate almayan bir fiyatlama politikası ile çapraz sübvansiyon uygulaması nedeniyle, piyasada özel sektör rekabetinin imkânsız hale geldiği ve bu nedenle, Kanun ile amaçlanan rekabet ortamı oluşturulamadığı, özel sektörün ithalat ve toptan satış faaliyetleri gelişemediği konunun uzmanlarınca ifade edilmektedir. Buradan hareketle;

- 2014 Haziran ayı itibarı ile bakanlık ile bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından hakim durumdaki piyasa aktörü olan BOTAŞ'ın doğal gazın fiyatlamasında maliyeti yansıtmasına yönelik düzenleme yapılması adına yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bunlar hangileridir ve ne aşamadadır?

Cevap:

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının 3 üncü bendinde “Toptan Satış Tarifesi: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) doğal gaz satış tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartları belirler. Satış fiyatları ise, bu esaslar dâhilinde doğal gaz alım satımı yapan taraflarca serbestçe belirlenir.” hükmü; Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinin Geçici 2 nci maddesinde ise bu duruma istisna olarak “Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ Genel Müdürlüğü (BOTAŞ)’nün toplam yıllık ithalat miktarı yıllık ulusal tüketimin yüzde yirmisine düşünceye kadar, mevcut doğal gaz alım ve satış sözleşmelerini kısmi veya bütün olarak devralan tüzel kişiler hariç olmak üzere, doğal gaz piyasası içerisinde rekabetin hiç veya yeterince oluşmadığı durumlarda toptan satış fiyatları Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul) tarafından belirlenebilir.” hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hükümler çerçevesinde Kurul, 2008 yılına kadar toptan satış tarifesine ilişkin bir üst sınır fiyat belirlemiş, piyasaya BOTAŞ dışında ithalatçı şirketlerin de girmesiyle birlikte 2008 yılı toptan satış tarifelerini düzenleyen 13/12/2007 tarih ve 1411 sayılı Kurul Kararı ve 27/12/2007 tarih ve 1439-2 sayılı Kurul Kararı ile toptan satış fiyatlarının taraflar arasında serbestçe belirleneceğini karara bağlamıştır. Akabinde Kurul 2009 yılı toptan satış fiyatlarını düzenleyen 24/12/2008 tarih ve 1902 sayılı Karar ile ve 2010 yılı toptan satış fiyatlarını düzenleyen 24/12/2009 tarih ve 2365 sayılı Karar ile de toptan satış fiyatlarının taraflar arasında serbestçe belirlenmesinin devamını sağlamıştır.

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/46161)**

Bilindiği üzere doğal gaz ithal bir enerji kaynağı olup yapılan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde temin edilmektedir. Doğal gaz satış fiyatını oluşturan unsurlardan biri olan güncel alım fiyatları, uluslararası ham petrol ve petrol ürünü fiyatlarına endeksli formüllerle belirlenmekte ve bu bağlamda güncel alım fiyatları geçmiş 6-9 aylık ham petrol ve petrol ürünleri fiyat ortalamasına göre hesaplanmaktadır. Dolayısıyla, ham petrol ve petrol ürünlerindeki fiyat artışı veya azalışı doğal gaz alım fiyatlarına gecikmeli olarak etki etmektedir. Bununla birlikte; doğal gaz alım maliyetlerini doğrudan etkileyen ABD Dolar kurundaki değişimler de satış fiyatlarının belirlenmesinde etken unsurlardandır.

Bu çerçevede, BOTAŞ doğal gaz toptan satış fiyatlarını; pazarın durumunu, ülkenin ekonomik şartlarını, piyasa fiyat istikrarını, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun tarife ile ilgili kararlarını, alım ve işletme giderlerini ve piyasa koşullarını dikkate alarak mümkün olan en makul seviyede belirleyerek uygulamaya koymakta ve doğal gazı tüketicilere mümkün olan en makul fiyat seviyesinde sunmaktadır.